

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

***

Άγγελου Παληκίδη

***

Το επιστημολογικό και ιδεολογικό υπόβαθρο της Τοπικής Ιστορίας.

Ο καθηγητής Αντρέας Ανδρέου πριν από μερικά χρόνια δημοσίευσε μια εργασία με τίτλο «Από την γενική στην τοπική ιστορία ή όταν ο Κώττας αντάμωσε τους Leopold von Ranke και March Bloch»¹. Δικαιολογώντας την επιλογή του να τοποθετήσει στο ίδιο πλαίσιο το μακεδονομάχο οπλαρχηγό με τους εκπροσώπους τους ιστορικού θετικισμού και της Νέας Ιστορίας αντίστοιχα, σημειώνει: «Ο Ranke δεν θα επέλεγε ποτέ να ανταμώσει τον Κώττα παρότι συνυπήρξε μαζί του εν ζωή για 23 χρόνια. Λέγοντας πως δεν θα ενδιαφερόταν να τον ανταμώσει εννοούμε πως σε καμιά περίπτωση δεν θα αποτελούσε μέρος της ιστορικής του αφήγησης, μιας και η παραδοσιακή αυτή ιστοριογραφική σχολή επικέντρωνε την προσοχή της στις πολιτικές και κοινωνικές ελίτ, ιδιαίτερα στους «μεγάλους άντρες» και στις «ισχυρές προσωπικότητες» παραμελώντας συστηματικά το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έδρασαν και λειτούργησαν»². Αντίθετα με τον γερμανικό ιστορικισμό, που αποτέλεσε το κυρίαρχο ρεύμα στην ιστοριογραφία κατά το 19ο και ως τις αρχές του 20ου αιώνα, καθώς και με το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο των μεγάλων εθνικών αφηγήσεων, η σχολή των Annales και γενικότερα αυτό που ονομάζουμε Νέα Ιστορία επαναπροσδιόρισε το περιεχόμενο της ιστορικής επιστήμης και διεύρυνε τη θεματική και τα ερευνητικά πεδία της. Έστρεψε το ενδιαφέρον στη μικροκλίμακα της κοινωνικής ζωής ευνοώντας, εκτός των άλλων, την ενασχόληση των επαγγελματιών ιστορικών με την έρευνα των τοπικών κοινωνιών. Ως τότε με την Τοπική Ιστορία ασχολούνταν κυρίως τοπικοί λόγιοι και ιστοριοδίφες, οι οποίοι εμφορούνταν κατά κανόνα από τοπικιστικό πνεύμα, επιδίωκαν την ανάδειξη προσωπικοτήτων του τόπου τους και την ιστορική τεκμηρίωση της ανωτερότητάς τους σε σύγκριση με αντίπαλες κοινότητες.³

Η υποτίμηση της Τοπικής Ιστορίας σε σχέση με τη Γενική δεν οφείλεται μόνο στην ασυμβατότητά της με το ιστοριογραφικό μοντέλο του ιστορικού

¹ Αντρέας Ανδρέου, Από την γενική στην τοπική ιστορία ή όταν ο Κώττας αντάμωσε τους Leopold von Ranke και March Bloch, *Μακεδόν*, τευχ. 9 (χειμώνας 2001-2002), σσ. 13-23.

² Στο ίδιο, σ. 14.

³ Μαρία Ρεπούση, Τοπικές ιστορίες στο σχολείο. Από το γενικό παρελθόν στο παρελθόν του τόπου, *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τευχ. 112 (2000), σσ. 97-108. Σε ηλεκτρονική μορφή βλ.

http://users.auth.gr/~marrep/PS_FEPOUS/EL/PUBLICATIONS/pub_edss.html

